

Aşı kaynaklı Polio Vakaları

Kuzey Amerika kıtasının güneydoğusundaki Karayibler Denizinde bulunan Dominik Cumhuriyeti ve Haiti de aniden ortaya çıkan bulaşıcı çocuk felci hastalığının kaynağı olarak, ağızdan alınan çocuk felci aşısı belirlendi. Gerçi belirlenebilen hastaların sayısı bir salgın denecek kadar kabarık değil; ama gene de hastalığın batı yarıküresinde 9 yıldan bu yana ilk kez ortaya çıktığı belirtiliyor. Olgular, ayrıca aşı kaynaklı bir polio türünün kuvvet kazanarak bulaşıcı hastalığa yol açtığı ilk dolaysız kanıtları. Hastalığın yayılmasını önlemek için geniş bir aşılama kampanyası başlatılmış olsa da, olgular 40 yıldır tüm dünyada yaygın olarak kullanılan bir aşı hakkında kuşkulara yol açmış bulunuyor. Hastalık Dominik Cumhuriyeti'nin ve Haiti'nin kırsal bölgelerinde yaşayan dört çocukta saptanmış. Yetkililer, çocukların hiçbirinin daha önce hastalığa karşı aşılanmadığına dikkat çekerek, bu durumda aşı kaynaklı virüsü, aşılanmış birisinden kapmış olmaları gerektiğini söylüyorlar.

Aslında hap biçimindeki polio aşısı, uygulama kolaylığının yanı sıra hayli etkin bir mücadele aracı. Ancak, bağışıklık sağlamak için zayıflatılmış olmakla birlikte canlı virüsler kullanıldığı için aşı uygulanan her 750 000 kişiden birinde aşı kaynaklı çocuk felci ortaya çıkabiliyor. Hastalığa yakalananlar da genellikle bağışıklık sistemleri hasar görmüş kimselerden oluşuyor. Ancak şimdiye kadar aşı kaynaklı hastalığın başkalarına da bulaşabileceği görülmemiştir.

Dominik Cumhuriyeti'nde hastalığa yakalanan çocuklardan alınan virüs üzerinde inceleme yapan laboratuvarında, hastalık etkeninin aşı da kullanılan Poliovirüs Tip 1 ile benzer özellikler gösterdiği saptanınca örnek ABD'nin Atlanta kentinde bulunan Hastalık Denetim ve Önleme Merkezi'ne gönderilmiş. Daha sonra öteki hastalardan da örnek getiren Amerikalı uzmanlar, virüsün aşından kaynaklandığını, değişim geçirip güçlenerek hastalık yapıcı hale dönüştüğünü kesin olarak belirlemişler.

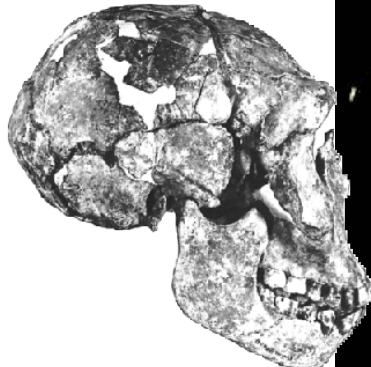
Bu dönüşümün nedenlerini ortaya çıkarmak için Pan Amerikan Sağlık Örgütü (PAHO), geçtiğimiz Aralık ayı başında uzmanlardan kurulu bir ekibi harekete geçirdi.

Science, 8 Aralık 2000

En Eski İnsan

Bir Fransız bilim adamının Afrika'da keşfettiği ve en yaşlı atamız olduğunu öne sürdüğü fosil, 6 milyon yaşında. Yaşının ve iddia edilen niteliklerin doğrulanması halinde fosil, insan soyunun, şempanzelerden ayrıldığı tarihi aydınlatmaya aday. Keşfi yapan Martin Pickford, araştırma yaptığı ülkelerin yetkilileri ve meslektaşlarıyla sık sık belaya giren "sıra dışı" bir antropolog. Pickford, çalışma arkadaşı olan Paris'teki Ulusal Doğa

1,5 milyon yıllık Hominid iskeleti ve kafatası. Pickford'un bulunduğu fosillerse, soyumuzu 4,5 milyon yıl daha geriye götürüyor.

Tarihi Müzesi araştırmacılarından Brigitte Senut ile birlikte keşfini 4 Aralık günü, izinsiz çalıştığı anlaşılan Kenya'nın başkenti Nairobi'de açıkladı. İki araştırmacı, iddialarını buldukları bacak kemiklerine ve kafatası kalıntılarına dayandırıyorlar. Pickford ve Senut'ya göre şempanze boyutlarında bir hominide ait fosiller güçlü "insansı" özellikler taşıyor. Bunların başında kalın bir femur (dizden kalçaya kadar olan kemik) geliyor. Kemiğin kalınlığı, sahibinin iki ayak üzerinde yürüebilme yeteneğine sahip olduğunu gösteriyor. Araştırmacılar ayrıca görece küçülmüş köpek dişlerine ve büyük azı dişlerine dikkat çekiyorlar. Bunlar da ait oldukları bireyin, şempanzelerin tercih ettikleri yumuşak meyvelerin dışında, daha çeşitli bir diyetle beslendiğini gösteriyor. Illinois Üniversitesi'nden (ABD) antropolog Brian Richmond'a göre "iddiaların doğruluğu kanıtlanırsa, iki ayak üzerinde yürüme becerisinin ortaya çıkış tarihi iki milyon yıl daha geriye gidecek".

Açıklanan keşif, yarattığı heyecanın yanı sıra antropoloji dünyasında başka çalkantılar da yarattı. Pek çok bilim adamı, Pickford'un yasa, etik tanımayan vurdumduymaz stilinden rahatsızlık duyuyor. George Washington Bernard Wood, Pickford'un buluşunu yaptığı Kenya'nın 1998 yılında izinsiz kazı yaptığı gerekçesiyle ülkede araştırma

yapma yetkisini iptal etmiş olduğunu hatırlatıyor. Ayrıca Pickford'un kalıntıları bulunduğu alanda kazı hakkını elinde tutan Yale Üniversitesi (ABD) araştırmacıları da ateş püskürüyorlar. Yale kazı ekibinin başkanı Andrew Hill, "Pickford fosillerin tarihini açıklayabilirdi, bunu bizim sayemizde yaptı" diyor. Pickford ise eleştirilere kulak asar görünmüyor. "Ben Kenya Cumhurbaşkanı Daniel Arap Moi ile görüştim; kendisi de ülkenin adını duyursun diye keşfi açıklamamı istedi" diyor.

Science, 15 Aralık 2000